

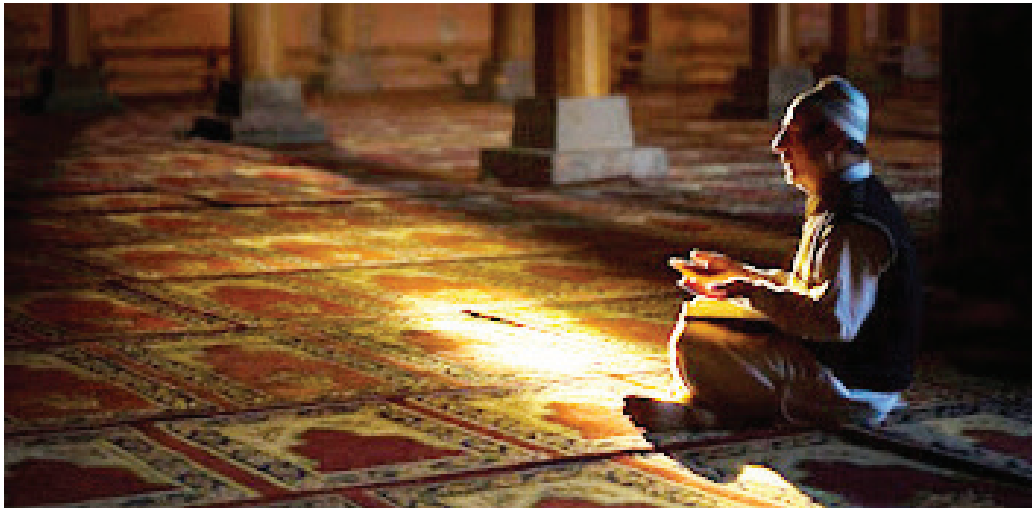

ආධ්‍යාත්මික දියුණුව සඳහා වූ මග පෙන්වීම

ආධ්‍යාත්මිකත්වය යන අංශය ඉස්ලාමයේ ඉතා වැදගත් ස්ථානයක් හිමි කර ගෙන ඇත. මිනිසා අලංකාර ශාරීරික පෙනුමක් ලබා ඇති ආකාරයට අලංකාර වූ ආත්මයක් ද ලබා ගෙන ඇත. කෙනෙක් තම සිරුර අලංකාර කර ගැනීමට ලබා දෙන්නා වූ වැදගත්කම ම ඔහුගේ ආත්මය යහපත් කර ගැනීමට ද ලබා දිය යුතු ය, යන්න ඉස්ලාම් ප්‍රිය කරයි. එසේ ම මිනිස් ආත්මය පිළිබඳ අලංකාර උපදේශන හඳුන්වා දී ආධ්‍යාත්මික උත්තරීතර භාවය වෙනුවෙන් මගපෙන්වීම් ලබා දී ඇත. ආධ්‍යාත්මික ජීවිතය මෙලොව ජීවිතයෙන් මිදුණු වෙනත් අංශයක් ලෙස ඉස්ලාම් අදහස් කරන්නේ නැත.

මිනිසා මූලික වශයෙන් සිරුර, ශෛනය හා ආත්මය යන ප්‍රධාන කොටස්වලට අන්තර්ගත වන්නේ ය. මේ අතර සිරුර හැර ආත්මය ද, ආත්මය හැර සිරුර ද වැදගත් කොට සලකන්නේ නැත. "අල්ලාහ් අලංකාර ය; ඔහු අලංකාරය ම ප්‍රිය කරයි" (මුස්ලිම්) යන හදිසය මගින් සිරුර හා සිත සම තත්ත්වයක තැබීමේ අවශ්‍යතාව අවධාරණය කරයි. ලස්සන සිරුරක් හා අවලස්සන ආත්මයක් ද නැතහොත් ලස්සන ආත්මයක් ද අවලස්සන සිරුරක් ද පවතින තත්ත්වයක් ද ඉස්ලාම් ප්‍රිය නොකරයි.

වර්තමාන ලෝකයේ සිරුර හා ආත්මය අතර රැක ගත යුතු සමානත්වය පෙර කිසි කාලයක නොමැති ආකාරයට අඩු වී ගෙන යන්නේ ය. ආත්මීය අවශ්‍යතාව ඉවත දමා ශාරීරික අවශ්‍යතාව පමණක් හේතුකොට ගත් මිනිසාගේ අවශ්‍යතා සීමා වී ඇත. එම නිසා වර්තමාන මිනිසා හිස් වූ ආර්ථික ජීවිතයක බවට පත් වී ඇත. සමාජීය හැඟීම, නීතිය,

අවංකත්වය, සාධාරණය, විශ්වාසය, සත්‍ය ආදී මානුෂික සාරධර්ම සහමුලින් ම විනාශ වන භයානක තත්ත්වයක් කරා නවීන සහස‍්‍ර සමාජය ගමන් කරමින් සිටියි. මෙම තත්ත්වය ඉස්ලාමීය විද්වත්හු “ආධ්‍යාත්මික දිළිඳු බව” යැයි සඳහන් කරති.

මෙම ආත්මීය දිළිඳු බවින් මිනිසා ආරක්‍ෂාව ලැබිය යුතු නම් ඔහු සිත පතුලෙන් ම ලෝකෝත්තර ලක්‍ෂණ වර්ධනය කර ගත යුතු ය. ලොව සියලු ආගම් මේ කෙරෙහි අවධානය යොමු කරයි.

ඉස්ලාමීය දර්ශනය ට අනුව එක් මුස්ලිම්බැතිමතකු තම ආධ්‍යාත්මික දියුණුව සඳහා අල් කුර්ආන් හා සුන්නාහ්හි මග පෙන්වීම අනුගමනය කළ යුතු ය. “මෙලොව-පරලොව, සිරුර ආත්මය යන වෙනස්කම් නොමැති ව ඒ දෙක එක් කර යහපත් ජීවිතයක් ලබාගැනීම තුළින් දෙලොවෙහි ම ඵල ලබා ගත හැකි ය” යන්න ඉස්ලාමයේ උපදේශය වේ. මෙම මග පෙන්වීමට විරුද්ධ විධික්‍රම මගින් ආත්මීය පාරිශුද්ධත්වය සෙවීමට උත්සාහ කිරීමෙන් ආධ්‍යාත්මික අංශයට හානි ඇති විය හැකි ය.

ආධ්‍යාත්මික ක්‍ෂේත්‍රයේ දියුණුව සඳහා ඉස්ලාම් පෙන්වන මග පෙන්වීම් මෙසේ ය.

1. ඉහ්ලාස්

‘ඉහ්ලාස්’ යන වචනයෙන් පිරිසිදු චේතනාව, නොකැලැල් සිතුවිලි යන අර්ථය ගෙන දේ.

මුස්ලිම් බැතිමතකු විසින් සිදු කරන යහ ක්‍රියා අල්ලාහ්ගෙන් අනුමත වීමට මූලික කොන්දේසියක් ලෙස ‘ඉහ්ලාස්’ දක්නට ලැබේ. ගැත්තකු කුමන ක්‍රියාවක් කරන්නේ ද, එය අල්ලාහ් වෙනුවෙන් ම යන අධිෂ්ඨානයෙන් කිරීම ඉහ්ලාස් වේ. තම දෙවියන් පරලොව දී මුණ ගැසීම අරමුණ කර ගත් තැනැත්තා යහ ක්‍රියා කරන්නා! එසේ ම කිසිවක් සම නොකර සිටින්නා! (19:110) යනුවෙන් අල්ලාහු තආලා අල් කුර්ආනයේ පවසා ඇත.

ක්‍රියාවක් සිදු කරන විට එම ක්‍රියාව අල්ලාහ්ට සමාන කිරීමක් ලෙස බලන විට එය ආදේශ කිරීමක් බවට පත් වේ. වැරදි ක්‍රියාවක් ලෙසට ද පරිවර්තනය වේ. නිදසුනක් ලෙස ක්‍රියාවක නියැලෙන විට මූනිච්ඡාව අරමුණු කර ගන්නේ නම් එය ‘ආදේශ කිරීමක්’ බවට පත් වේ. ඉතා සුළු වශයෙන් හෝ මූනිච්ඡාව තිබීම ආදේශ කිරීමක් (ෂිර්ක්) යයි නබි (සල්) තුමාණෝ පැවසූහ. ධනය,බලය පදවිය, ප්‍රශංසාව, ලෞකික ලාභයන්, ආදියෙහි විශ්වාසය තබා එය අරමුණු කර ගනිමින් ක්‍රියා කරන විට, එම ක්‍රියා පාරිශුද්ධ නොවන අතර ඉස්ලාමීය දර්ශනයට අනුව එය වරදක් බවට පත් වේ. පාරිශුද්ධ නොවන ක්‍රියා සඳහා අල්ලාහ්ගෙන් කිසිදු වටිනාකමක් ලැබෙන්නේ නැත.

“ක්‍රියා සියල්ල චේතනාව පදනම් කර ගනිමින් සිදු වේ.” යනුවෙන් නබි (සල්) තුමාණන් පවසූහ. (බුහාරි, මුස්ලිම්)

මෙම හදිසය මිනිසාගේ එක් එක් ක්‍රියාවට පිරිසිදු චේතනාව අවශ්‍ය බව ගෙන හැර දක්වයි. කෙනකුගේ චේතනාව මූලික කර ගනිමින් ම ඔහුගේ “අමල්” වලට අල්ලාහ් පරලොව දී ප්‍රතිඵල ලබා දෙන්නේ ය. නියත වශයෙන් අල්ලාහ් ඔබගේ පෙනුම හෝ ඔබගේ වස්තුව දෙස බලන්නේ නැත. ඔබගේ සිත හා ඔබගේ ක්‍රියා දෙස පමණක් බලන්නේ ය.” යැයි නබි (සල්) තුමාණෝ පැවසූහ. (මුස්ලිම්)

පරලොව දී තීන්දු දෙනු ලබන දිනයේ තම ජීවිතය පරිත්‍යාග කළ එක් පුද්ගලයකු අල්ලාහ් වෙත කැඳවාගෙන එනු ලැබේ. එවිට අල්ලාහ් ඔහුට, ඔහු වෙනුවෙන් ලබා දුන් දයාව හා කරුණාව ගෙන හැර දක්වයි. ඔහු ද එය පිළිගනී. පසු ව “ඔබ මා වෙනුවෙන් කුමක් කරනු ලැබුවේ” දැයි අල්ලාහ් විමසන්නේ ය. “මම ඔබ වෙනුවෙන් යුද්ධ කළෙමි. එම නිසා මරුමුවට පත් වූයෙමි.” යැයි ඔහු පවසයි. එවිට අල්ලාහ් “ඔබ පවසන්නේ මුසාවකි. ඔබ වීරයකු යයි ප්‍රශංසා ලැබීම පිණිස යුද්ධ කළ කෙනෙකි.” යයි පවසන්නේ ය. පසු ව (මලක්වරුන් අමතා) “මෙම මිනිසා මුනින් අතට තබා නිරයට තල්ලු කරන්න” යැයි අණ කරන්නේ ය” යනුවෙන් නබී (සල්) තුමාණෝ පැවසූහ. (මුස්ලිම්)

මෙම හදිසය මගින් පිරිසිදු චේතනාව කොපමණ වැදගත් වන්නේ ද යන්න වටහා ගත හැකි ය. මැව්වා වූ දෙවියන්ට හක්තියෙන් කළ හැකි කැපකිරීම් කොපමණ ද?, එම කැපකිරීම, එනම් ප්‍රාණය අල්ලාහ්ගේ මාර්ගයේ අහිමි කර ගත්තේ ය. මෙය කිසිවකුට ප්‍රතිකේෂ්ප කළ නොහැකි ය. එපමණ පහසුවෙන් කිසිවකුට කළ නොහැකි කැප කිරීමක සිදු කළ ද ඔහුගේ චේතනාව අයහපත් වූ බැවින් ඔහුට නිරයට යාමට සිදු වූ බව මෙම නබී වදන ගෙන හැර දක්වයි.

වර්තමානයේ බොහෝ මිනිසුන් අපගේ දෙවියන්ට කළ යුතු යහ ක්‍රියා (අමල්) කීර්තිය ලැබීමට ද, ප්‍රශංසා ලැබීමට ද, ධනය ලැබීමට ද ආදී වශයෙන් ඉතා කණගාටුදායක තත්ත්වයක සිට කරනු දක්නට ලැබේ. ඔවුහු මේ පිළිබඳව කිසි දු තැකීමක් නොමැති ව සරල ව සිදු කරති. මොවුන් පිළිබඳ මැවුම් කරන අල්ලාහ් අල් කුර්ආනයේ මෙලෙස සඳහන් කරන්නේ ය.

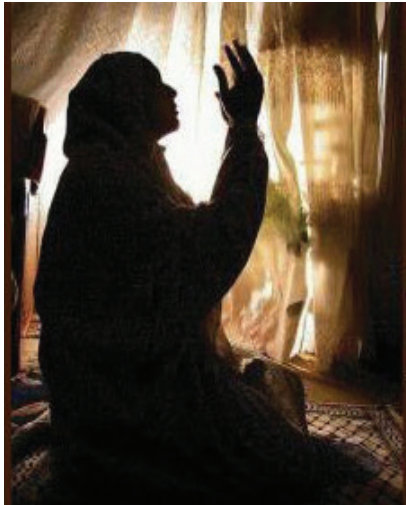
කවරෙක් මෙලොව ජීවිතය ද එහි අලංකාරය ද බලාපොරොත්තු වන්නේ නම් එහි (මෙලොව) දී අපි ඔවුන්ගේ ක්‍රියාවන්ට ඵල විපාකය ඔවුන්ට සම්පූර්ණයෙන් ම දෙන්නෙමු. තව ද එහි දී ඔවුන්ට (ඔවුන්ගේ ඵල විපාකයෙන්) කිසිවක් අඩු කරනු නොලැබේ. ඔවුන්ට පරලොව දී අපා ගින්න හැර (වෙන කිසිවක්) නැත. ඔවුන් කරමින් සිටි දෑ නිරර්ථක ය. තව ද, එවුන් එහි දී කළ දෑ නිෂ්ඵල ය. (11:15,16)

එබැවින් අපගේ ක්‍රියා පිරිසිදු චේතනාවෙන් කළ යුතු ය. අන් අයට පෙන්වීමට හෝ ප්‍රශංසා ලැබීමට හෝ ක්‍රියා කරනු ලැබුවේ නම් පරලොව දී අපට විශාල අලාභයක් ලැබීමට සිදු වේ.

2. තව්බා

සිතෙහි ඇති පාපි ක්‍රියා ඉවත් කර ගැනීමට හොඳ ම ක්‍රියාවලිය තව්බා වේ. එනම් පාපි ක්‍රියාවන්ගෙන් වැළකී දෙවියන් වෙත මුළුමනින් ම සමීප වීම ය. තව්බා යන්නෙහි වචනාර්ථය ආපසු ඒම, හැරීම වේ.

ඉස්ලාමීය ව්‍යවහාරයේ මිනිසකු රහසිගත ව හෝ ප්‍රසිද්ධියේ අල්ලාහ් පිළිකුල් කරවන දෙයින් වැළකී ඔහු ප්‍රිය කරවන දේ වෙත හැරීම යන්න මෙයින් අදහස් වේ.

තව්බා යනු මිනිසා සමාන්‍යයෙන් ගත කරන එක්තරා ජීවන රටාවකින්, අලුත් ජීවන රටාවක් කරා ගමන් කිරීම යැයි සඳහන් කළ හැකි ය. මෙම වෙනස හිස් වචන කිහිපයක් ලෙස මුඛයෙන් ප්‍රකාශ කිරීම පමණක් ප්‍රමාණවත් නොවේ. මෙම වෙනස ඔහුගේ දැනුමෙන් හැඟීමෙන් පමණක් නොව ක්‍රියාවෙන් ද සිදු විය යුතු ය.

මෙම වෙනස තුළින් ඔහුගේ අරමුණ ද ක්‍රියා ද තත්ත්වය ද පූර්ණ වශයෙන් වෙනස්වීමකට භාජන කළ යුතු ය. මෙලෙස ඇති වන වෙනස පමණක් සැබෑ තව්බා වේ.

මිනිසා යහපත හා අයහපත අතර සුපරික්ෂාකාරී ජීවිතයක් ගත කළ යුතු ය. මෙම තත්ත්වය යටතේ යහපත හෝ අයහපත හෝ ඔහුගෙන් සිදු විය හැකි ය. මෙලෙස සිදු විය හැකි අයහපත් දේ සඳහා පිළියමක් ලෙස තව්බාව හඳුන්වා දී ඇත.

කෙනෙක් තව කෙනෙකු ඝාතනය කළ තත්ත්වයක දී දෙදෙනා ම ස්වර්ගයට ඇතුළු වනු දැක අල්ලාහ් සිනාසෙන්නේ ය. එක් අයෙක් අල්ලාහ්ගේ මාර්ගයේ සටන් කර එහි දී ඝාතනයට ලක් වූ කෙනෙකු වේ. අනෙකා ඔහුව ඝාතනය කර (තව්බා කර අල්ලාහ් දෙසට හැරුණේ ය.) අල්ලාහ් ඔහුගේ තව්බාව පිළිගන්නේ ය. ඔහු අල්ලාහ්ට යටත් වන්නේ ය. පසුව අල්ලාහ්ගේ මාර්ගයේ ඔහු ද ෂහීද් වන්නේ ය. (මොහු තව්බා කර යහපත් කෙනෙකු වී ෂහීද් වූ හෙයින් ඔහුට ස්වර්ගය හිමි වේ. (බුහාරි, මුස්ලිම්) යන නබි (සල්) තුමාණන්ගේ වැකිය මෙය සනාථ කරන්නේ ය.

මෙලෙස මිනිසුන් වරදෙහි නිරත වන්නට ඔවුන්ගේ නොදැනුවත්කම, පාලනය කළ නොහැකි මනෝ ආශාවන් පමණක් නොව ඔහුගේ පාරිසරික බලපෑම් ද හේතු වේ.

පාපයෙහි නිරත වන මිනිසා ඔහුගේ පාපයන් අත හැර දමා තම දෙවියන් වෙත හැරෙන්නේ නම් ඔහු මෙලොව හා පරලොව විවිධාකාර වූ ප්‍රතිඵලයන් ලබා ගනියි.

මිනිසෙක් තව්බා කර ආපසු හැරීමෙන් තම දෙවියන්ට කීකරු වීම යන උසස් ගුණය හිමි කර ගනියි. තව්බා කිරීම දෙලොව ජයග්‍රහණය හිමි කර ගැනීම සඳහා මග පෙන්වන ක්‍රමයකි.

තව්බා මගින් දේව සමීපතාව හිමි වේ. නිරයෙන් මිදී ස්වර්ගයට යාමට හැකි වේ. ඔහුගේ අකුසල කර්ම කුසලයන් බවට පරිවර්තනය වේ. මෙලොව සෞභාග්‍යවත් ජීවිතයක් හිමි වේ.

එමනිසා මිනිසකු තමා කළා වූ පාපයෙන් මිදී ආනිසංස ලබා ගත යුතු නම් දෙවියන් හා ඔහුගේ ධර්ම දූත මුහම්මද් නබි (සල්) තුමාණන් පෙන්වූ ආකාරයට තව්බා කළ යුතු ය. මෙලෙස තව්බාව සඳහා කොන්දේසි හතරක් දක්නට ලැබේ.

1. අල්ලාහ් වෙතය යන පිරිසිදු චේතනාවෙන් තව්බා කිරීම
2. තමා කළ පාපයන් අතහැර එයින් සහමුලින් ම ඉවත් වීම.
3. "පෙර කළ ඒ පාපය නැවතත් නොකරමි" යනුවෙන් ප්‍රතිඥා දීම.
4. කරන ලද පාපය මිනිසා හා සම්බන්ධ වන්නේ නම් ඔහුගෙන් සමාව ඉල්ලා පසු ව අල්ලාහ්ගෙන් කමාව අයැදීම.

මෙම කොන්දේසි සම්පූර්ණ වූ විට පමණක් අපගේ තව්බා පරිපූර්ණ වේ. මිනිසා දෙවියන් වෙනුවෙන් තම සිත පරිශුද්ධ කර ගෙන තමා කරන ලද පාපයන් පිළිබඳ ව සිතා පසුතැවිලි වී එම පාපයන්ගෙන් තමා සම්පූර්ණයෙන් ම මිදී යහපත් කටයුතු කෙරෙහි සිසිඳුයන් යොමු විය යුතු ය.

තම මනෝ ඉච්ඡාවන්ට විරුද්ධ ව තම ක්‍රියාවන්හි නිරත වී දෙවියන්ට සම්පූර්ණයෙන් භාර කර ප්‍රර්ථනා කළ විට එය දෙවියන් පිළිගත් ප්‍රාර්ථනයක් බවට පත් වේ.

මෙලෙස මිනිසා තව්බා කර දෙවියන් වෙත හැරුණේ නම් ඔහුගේ තත්ත්වය පෙරට වඩා යහපත් වේ. සුළු පවක් පිළිබඳ සිතන විට පවා ඔහු තුළ දේව බියක් හටගනියි.

තම දෙවියන් ඉදිරියේ යටහත් පහත් වූවකු සේ සිටියි. අභංකාර බව ඔහුගෙන් ඉවත් වේ. එසේ ම ඔහුගේ අවයව දෙවියන් වැළැක් වූ දෙයින් මිදී ඉතා ප්‍රවේසම්සහගත ව පවතියි. අපගේ මරණය කෙදිනක සිදු වේ ද යන්න දන්නේ දෙවිදුන් පමණි. අපගේ ජීවිතයේ සෑම මොහොතක ම අප දෙවියන් මුණ ගැසීමට සූදානමින් සිටිය යුතු ය. තව්බා අයැද සිටීම පසුවට කල් දූමීම නොකළ යුතු ය. තව්බා කල් දූමීම ද, ඒ පිළිබඳ ව නොසැලකිලිමත් ව සිටීම ද ඡෙයිතාන්ගේ උවදුරකි.

‘තව්බා’ වෙනුවෙන් වෙන් වූ කාල සීමාවක් නොමැත. වසරක් පුරා අපට හමු වන රමළාන් මාසය පමණක් ම තව්බාව සඳහා වෙන් කර නොමැත. තව්බාව ඕනෑ ම කාලයක කළ හැකි ය. රමළානය ද ගිලිහී යාමට නොදී මේ සඳහා භාවිතයට ගනිමු.

පාපයන්ගෙන් මිදී මනෝ ඉව්ඡාවෙන් ද මිදී දෙවියන් වෙතට නැවත හැරෙමු. දහවල් කාලයේ පාපයක යෙදුණු කෙනෙකුට කමා කිරීමට රාත්‍රී කාලයේ ද රාත්‍රී කාලයේ පාපයක යෙදුණු කෙනෙකුට කමා කිරීමට දහවල් කාලයේ ද අල්ලාහ් මග බලාගෙන සිටින්නේ ය. දෙවියන්ගේ රහ්මතය ද පවිකමාව ද සොයා අපි ද ඒ වෙතට යමු.

4. වරද

මෙහි අදහස “පිළිවෙත් සුරැකීම” නම් වේ. ඉස්ලාම් පවසන උසස් ගුණයක් ලෙස පිළිවෙත් සුරැකීම යන්න මූලික වශයෙන් “සැක සහිත දේ අතහරින්න; සැක රහිත දේ පිළිපදින්න” (අන්මද්, තිර්මිදි, නසාඊ) යැයි හදිසිහි සඳහන් වේ. ඉස්ලාමයේ සැකයට මග පාදන දේ වළක්වා ගැනීමේ අවශ්‍යතාව පෙන්වා දෙයි. මෙම අදහස පහත හදිසය මගින් මෙසේ තහවුරු වේ.

වරක් නබි (සල්) තුමාණෝ මිනිසකු දෙස බලා “ඔබට සැක සහිත දේ අතහරින්න. සැකයක් ඇති නොවන දේ පිළිපදින්න” යැයි පැවසූහ. එයට එම මිනිසා එය හඳුනා ගන්නේ කෙසේ දැයි විමසුවේ ය. එයට නබි (සල්) තුමාණෝ ඔබ යම් දෙයක් කිරීමට පැතුවේ නම් ඔබගේ හදවතෙහි අත තබා බලන්න; නිශ්චය වශයෙන් ඔබගේ හදවත හරාම් වූ දේ ඉදිරියෙහි කලබල වෙයි; හලාල් වූ දේ ඉදිරියෙහි තෘප්තිමත් වේ; තවද “පිළිවෙත් සුරැකීම” සහිත මුස්ලිම් බැතිමතා කිසි දිනක මහා පාප කර්මයකට බිය වී සුළු පාපයන් පවා අතහරින්නකු ව සිටියි, යනුවෙන් පිළිතුරු දුන්නහ. (තබරානි)

මෙම හදිසය පිළිවෙත් සුරැකීම සඳහා වූ සීමාව පැහැදිලි කරයි.

“පාපයක් සිදු වේ දෝ යන බියෙන්, වරදක් නොවන දේ ද සිදු නොකර සිටින (පිළිවෙත් සුරැකීම) ස්වභාවය (රැකීම) ඇති නොවන තුරු එක් ගැත්තෙකුට “මුත්තකි” වීමට නුපුළුවන. (තිර්මිදි)

පිළිවෙත් සුරැකීම යන ගුණය කෙනෙකුගේ සිතින් ද, වචනයෙන් ද ක්‍රියාවෙන් ද ඇති විය යුතු ය. සිතෙහි ඇති වන සුළු සුළු සිතුවිල්ලක් වුව ද අල්ලාහ් කෙරෙහි වූ සිතුවිල්ලකට පත් කර ගැනීම සිතින් පිළිවෙත් සුරැකීම යැයි පැවසිය හැකි ය. වචනයෙන් පිළිවෙත් සුරැකීම යන්න, සියලු අතවශ්‍ය කතාවලින් දිව ආරක්‍ෂා කර ගැනීම ය. ක්‍රියාවෙන් පිළිවෙත් සුරැකීම යන ක්‍රියාව වලනය, ඇඳුම, භාවිතය ආදී සියලු අංගයන් හලාල් ලෙස සිදු කිරීම ය.

“අබු හුරෙරා! ඔබ පිළිවෙත් සුරකින්නකු ව සිටින්න. එවිට ඔබ මහා නැමදුම්කරන්නකු ව සිටියි. (තිර්මිදි) යන හදිසය මගින් පිළිවෙත් සුරැකීම යන මෙම ගුණය කෙනෙකුගේ සියලු ක්‍රියාදාමයන් පිළිවෙළකට සකස් කරයි, යන්න ගෙන හැර දක්වයි. තව ද මෙම ගුණය

ඉස්ලාම් බැතිමතෙකු ව 'මුත්තකි' ලෙසට වෙනස් කරයි. මෙම ගුණයෙහි වැදගත්කම පිළිබඳ පැහැදිලි සහාය වරු පිළිවෙත් සුරැකීම යන ගුණය රඳවා ගැනීමට කොතෙක් දුරට ප්‍රයත්න දරුවේ ද යයි පවසන්නේ නම් හරාම් වන දෙයක් සිදු වේ දෝ යන බිය හේතුවෙන් හලාල් කටයුතු හැත්තැවකින් වැළකෙන්නන් ලෙස ද සිටියහ. අපි ද "පිළිවෙත් සුරැකීම" යන ගුණය රැක ගනිමු.

4. Zසුහුද්

ආධ්‍යාත්මික දියුණුව උදෙසා ඉස්ලාම් මගපෙන්වන දේ අතරින් Zසුහුද් යනුවෙන් හඳුන්වන ඇල්මක් නොමැති මෙලොව ජීවන ක්‍රමය ද එකකි. ඇල්මක් නොමැති මෙලොව ජීවිතය යනු, පරලොව ජීවිතය සමග සංසන්දනය කරන විට නොවටිනා දෙයක් ලෙස අදහස් කෙරෙයි.

'දාරුල් ෆනා' යනුවෙන් හඳුන්වා විනාශ වන සුලු මෙලොව ජීවිතය මායාවෙන් වැසී වී 'දාරුල් බකා' යන නිමක් නොමැති පරලොව ජීවිතය අමතක නොකර සිටීමට නම් එක් එක් පුද්ගලයා තුළ මෙලොව ජීවිතය පිළිබඳ ව ඇල්මක් නොමැතිව සිටීම අවශ්‍ය ය. මෙම අදහස නුඹලාගේ කවරෙකු ක්‍රියාවෙන් ඉතා හොඳ දැයි නුඹලා පිරික්සනු පිණිස මරණයත් ජීවිතයත් ඔහු නිර්මාණය කළේ ය. තව ද ඔහු අතිබල සම්පන්න ය, ඝෞමාගිලී ය, (67:2) යන අල් කුර්ආන් වාක්‍යය මේ බව මනාව පෙන්වුම් කරයි.

මෙලොව ජීවිතයේ ආඩම්බරය හා විනෝදය මගින් දෙවියන් කෙරෙහි වූ සිතුවිල්ල අමතක කර මෙලොව දී ම නින්දාව හා විනාශය ඇති කරවන නිසා ඒ පිළිබඳ අල්ලාහ් අපට අවවාද කරයි.

(මිනිසුනි !) නුඹලා දැන ගන්න. මෙලොව ජීවිතය යනු පුහු කෙළි දෙළකි; (පුහු) විනෝදයකි; (පුහු) අලංකාරයකි; නුඹලා එකිනෙකා අතර ඇති වන පුහු ආඩම්බරය ද වස්තුවත්, පරපුරත් වර්ධනය කළ යුතු ය යන පුහු හැඟීමද වේ. එකිනෙකා අතර පුරසාරම් දෙඩවීමකි. මෙලොව ජීවිතය මායා සුබෝපහෝගයක් මිස නැතැයි දැන ගනු. (57:20)

විශ්වාසවන්තයින්! අල්ලාහ් නුඹලාට හලාල් (අනුමත) කළ පිවිතුරු දේ නුඹලා තහනම් නොකරගනු. තව ද සීමාව නොඉක්මවනු. නියත වශයෙන් ම අල්ලාහ් ඉක්මවන්නන් ප්‍රිය නොකරයි. (5:87)

මෙලොව දෙවියන්ට යටහත් වීම සඳහා මවන ලද මිනිසා, මෙලොව භුක්ති විඳීම තම එක ම අරමුණ නොකරගත යුතු ය. මෙලොව සම්පත් සොයා ගැනීමේ ආශාව පරලොවට අවශ්‍ය දේ සොයා ගැනීම අතහැර එයින් කෙතෙකු ව නොහැරවිය යුතු ය. ප්‍රශංසාව පදවිතානාන්තර ආදිය ලබා ගත යුතු ය යන ආශාව, දෙවියන්ව ප්‍රශංසා කිරීම ද ස්වර්ගයේ පදවිය ලබා ගැනීම ද අතහැර ඔහු නොහැරවිය, යුතු ය. මෙලොව යම් අවස්ථාවක් අහිමි වන විට ඇති වන සංවේගය පරලොව යම් අවස්ථාවක් අහිමි වන විට ඇති වන සංවේගයට වඩා අධික නොවිය යුතු ය. තමා දුක් මහන්සි වී උපයාගත් ධනය අල්ලාහ්ගේ මාර්ගයේ වැය කිරීමට කිසිවිටෙක පසුබට නොවිය යුතු ය. "මෙලොව ජීවිතය

නුඹලා රවටවා නොගත යුතු ය” (31:33) යන අල් කුර්ආන් වාක්‍යය ද වරක් නබිතුමාගේ මිත්‍රයෙක් නබි (සල්) තුමාණන් වෙතට පැමිණ, අල්ලාන්ගේ ධර්ම දැනගැනෙන්නී! “අල්ලාන් හා මිනිසුන් මා කෙරෙහි ප්‍රිය වීමට මා කුමන ක්‍රියාවක් කළ යුතු දැයි මට කියා දෙන්න” යැයි විචාළේය. එයට නබි (සල්) තුමාණෝ “මෙලොව ඇල්මක් නොමැති වුවකු ලෙස සිටින්න. අල්ලාන් ඔබට ප්‍රිය කරයි. මිනිසා අතර ඇති දෙයින් මිදී අවශ්‍යතා නොමැත්තෙකු ව සිටින්න, මිනිසා ඔබව ප්‍රිය කරයි”. (සුනන් ඉබ්නු මාජාන්) යැයි පැවසූහ. ඉහත සඳහන් වාක්‍යය මෙලොව ඇල්මක් නොමැති ව ජීවත්වීම පිළිබඳ ඉස්ලාමීය තත්ත්වය පැහැදිලි කරන්නේ ය.

මෙලොව ඇල්මක් නොමැති ව ජීවත්වීම යනු, මෙලොව ජීවිතය ම අතහැර එහි ආශ්වාදයන් සහමුලින් ඉවත් කර දැමීම නොවේ. එසේ ම මෙලොව ජීවිතයේ දී වුවමනාවෙන් ම කරදර පිරි, රළු ජීවිතයක් ගත කිරීමත් නොවේ. මෙලෙස ජීවත් වීම ඉස්ලාම් “රහ්බානියියා” යන පැවදි තත්ත්වයට ගෙන යනු ලබයි යන්නෙන් අවවාද කර එය තහනම් කර ඇත.

අභ්‍යාස

1. ආධ්‍යාත්මික දියුණුව මගින් ඔබ වටහා ගත් දේ කුමක් ද?
2. “පිළිවෙත් සුරැකීම” යන අදහස දෙන අරාබි වචනය කුමක් ද? එය ලුහුඬින් පැහැදිලි කරන්න.
3. “සුහුද්” යනු කුමක් ද? එය “රහ්බානියා” නම් තත්ත්වයෙන් වෙනස් වන්නේ කෙසේ ද?
4. “තව්බා” පිළිගැනීම සඳහා වූ කොන්දේසි මොනවා ද?
5. “ඉහ්ලාස්” තත්ත්වය මතු කර දක්වන සිද්ධියක් ගෙනහැර දක්වන්න.